

Navn:	Meg selv og alle de andre
Tema:	Identitet, kultur, rolle i verden.
Formål:	Skape diskusjon og refleksjon over egen rolle i en urettferdig verden. Kan være forberedelse til Apartheid – en verden i svart hvitt (blir da ofte noe tilpasset/forkortet i forhold til opplegg skissert her) eller til engasjement for en del av verden som står fjernt fra elevenes virkelighet. Det kan også stå på egne ben som f.eks. et valgfag.
Gruppestørrelse:	Ubegrenset
Lydnivå:	Lavt
Tid:	1-3 timer
Plass:	Klasserom
Ute/inne:	Inne
Forberedelse:	Kunnskap om temaet.
Utstyr:	Penner og pair, prosjektor og eventuelt utstyr til avspilling av DVD.
Aktivitetsnivå:	Det er et fag der dialogen er sentral, og erfaringen er at det er engasjement rundt dette temaet og over middels aktivitet dvs. i form av deltakelse.
Beskrivelse av opplegg:	1. Elevene skriver en profil (av typen CV) om seg selv. De får beskjed om at den skal inneholde fakta om seg selv, men også utdanning, nåværende og framtidig, interesser, om de er aktive i org. Idrett osv. 2. Noen utvalgte eller frivillige deler profilen sin med klassen, det er fint å få representasjon fra ulike deler av landet (større by, distrikts Norge). 3. Etter kort gjennomgang av ID markører som er gitt og hvilke vi velger, fortsetter vi samtalen om hva og hvordan vi formes ut fra mer eller mindre naturlig gruppetilhørighet og hvordan dette påvirker vårt syn på grupper vi ikke finner naturlig å identifisere oss med, enten de er i vårt nære miljø eller langt unna. 4. Test på fordommer med oppgave (f.eks. Eurorail). Samtale med/mot fordommer, kan man være fordomsfri og hva innebærer det. Men like viktig i denne delen kan være å reflektere over egen bevissthet omkring åpenhet/interesse for miljøer som står «fjernt». Investerer vi så mye i miljøer vi har preferanse for at det går utover interesse/evne til engasjement utover eget miljø? Hvordan blir da min holdning til «de andre»? 5. Elevene får videre utdelt et ark med en rekke påstander som går på normer i samfunnet eks. Du skal ikke stjele/vi bør kildesortere/du skal ikke baksnakke/menn er flinkere enn kvinner

	til å kjøre bil/ jenter mangler mot osv. - de snakker sammen i gruppe om hvem eller hvor disse normene kommer fra – og om disse normene er viktige for dem eller i det miljøet man er i. 6. Spør så elevene om de har vært i andre miljø der det har vært uttalte eller uuttalte normer de har rettet seg etter for å være en del av fellesskapet? 7. Gi deretter elevene noen historier fortalt av unge mennesker som har opplevd å være i situasjoner der andre barn /unge er blitt krenket (slik de har opplevd det) men det har vært vanskelig å handle/gripe inn (her kan historiene være hentet fra en dokumentar/film). Samtale om hva de tenker om dette og hvorfor det kan være vanskelig å handle i en slik situasjon. 8. Elevene kan deretter få muligheten til å finne en historie (behøver ikke være veldig dramatisk), der de har opplevd at de i ettertid har tenkt de kanskje burde handlet annerledes på vegne av noen. Gjennom samtale om elevenes egne historier kan man komme fram til refleksjon over det man kan kalle tilskuerholdning. Når urett begås, er vi tilskuere og hvilken rolle spiller det i en slik sammenheng? Om man ikke klarer å endre så mye, kan man i det minste gi til kjenne at man ikke samtykker? I løpet av disse samtalene dukker gjerne opp noen kommentarer som kan diskutere om den krenkede «var skyld i» at det hendte? Dette er viktig i seg selv å samtale om – men kan også bli springbrett til hvor stor toleranse vi har for «de andre» - og hvordan det kan føre til at grupper kan legitimere diskriminering av andre grupper i vårt eller et gitt samfunn eller unnlate å handle (FN i Rwanda).
Fallgruver:	Svært få ting kan egentlig gå galt, når man har gjort seg kjent med og har en klar formening i hva man vil med temaet. Elevene blir engasjert og det er viktig å ha mye rom for samtalen og elevenes egne erfaringer og tanker. Fallgruven kan være at temaet kan flyte ut og ikke lande helt i et helhetlig opplegg, da må leder oppsummere underveis og drive samtalen videre.
Variasjoner/ideer:	
Kommentar:	
Kilde:	Opplegget er inspirert og klippet fra et undervisningsopplegg kalt SPELAR ROLL – om tilskuerrollen utarbeidet av Forum for levande Historie, Stockholm. Karin Suizu, Holtekilen folkehøgskole.